

POSTANOWIENIE

Dnia 24 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

w sprawie z powództwa P. Spółki Jawnej w Z.
przeciwko O. Spółce Akcyjnej z siedzibą w P.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 stycznia 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 4 grudnia 2018 r., sygn. akt I AGa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta 00/100) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją

w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca „P.” Spółka jawna w Z., powołała się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, wynikającą z oczywistego naruszenia przez Sąd drugiej instancji art. 415 k.c. w związku z art. 65 ust. 1b pkt 2 i 4 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 29, poz. 257 ze zm.; obecnie uchylona) i art. 89 ust. 1 pkt 3 i 7 tej ustawy w brzmieniu od dnia 1 marca 2009 r. do dnia 30 kwietnia 2011 r.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, powołanie się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej zakłada, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Oczywiste jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą mieć zatem kwalifikowany charakter oraz dotyczyć konkretnych, powołanych we wniosku i niepoddających się różnej wykładni przepisów prawa, co skarżący zobowiązany jest wykazać (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156, i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18, niepubl.).

Zasadniczy problem w okolicznościach sprawy sprowadzał się do kwalifikacji prawnej dochodzonego przez powódkę roszczenia, jako roszczenia osadzonego w reżimie odpowiedzialności deliktowej bądź kontraktowej, co rzutowało na ocenę jego przedawnienia. Sąd Apelacyjny, dzieląc stanowisko Sądu Okręgowego, przyjął, że zawyżanie przez pozwaną akcyzy w relacji między stronami sporu nie było równoznaczne z naruszeniem normy mającej zastosowanie wobec wszystkich uczestników obrotu gospodarczego, nie wyczerpywało zatem znamion bezprawności bezwzględnej. Zachowanie to można było natomiast rozważać w kontekście naruszenia łączącego strony stosunku zobowiązaniowego.

Motywy wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwalały przyjąć, by stanowisko to było błędne, a tym bardziej, by skutkowało ono ewidentną i widoczną na pierwszy rzut oka wadliwością zaskarżonego wyroku, co stanowi założenie przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego, aprobowanym także w piśmiennictwie, naruszenie zobowiązania umownego samo przez się nie stanowi zachowania bezprawnego w rozumieniu art. 415 k.c. Konieczne jest, by sprawca szkody naruszył obowiązek o powszechnym charakterze, kreujący ogólne reguły prawidłowego postępowania (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2006 r., I CSK 315/06, OSNC 2007, nr 11, poz. 169, z dnia 21 maja 2015 r., IV CSK 539/14, niepubl. i z dnia 27 kwietnia 2016 r., II CSK 528/15, niepubl.). Skarżąca niewłaściwie utożsamiała ustawowy obowiązek odprowadzania przez pozwaną podatku zgodnie z przepisaną stawką z obowiązkiem kształtowania ceny sprzedawanego paliwa z uwzględnieniem określonych w umowie sprzedaży elementów cenotwórczych, w tym stawki podatku akcyzowego. Źródłem tego drugiego obowiązku nie była ustawa podatkowa, lecz relacja kontraktowa zachodząca między stronami (*lex contractus*), w ramach której strony uzgodniły określone zasady kształtowania ceny sprzedaży. Naruszenie tych uzgodnień przez zawyżanie jednego z elementów cenotwórczych (wysokości akcyzy) nie jest tożsame z naruszeniem obowiązku podatkowego w podatku akcyzowym, obciążającego pozwaną i innych podatników akcyzy względem państwa.

W tym stanie rzeczy należało uznać, że skarżąca nie wykazała twierdzonej przyczyny kasacyjnej.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 w związku z art. 98, art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.